

การวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้กรุงเทพมหานครปีงบประมาณ 2560

นางจุติมา รามัญศรี

หัวหน้ากลุ่มงานนโยบายรายได้และรายจ่าย

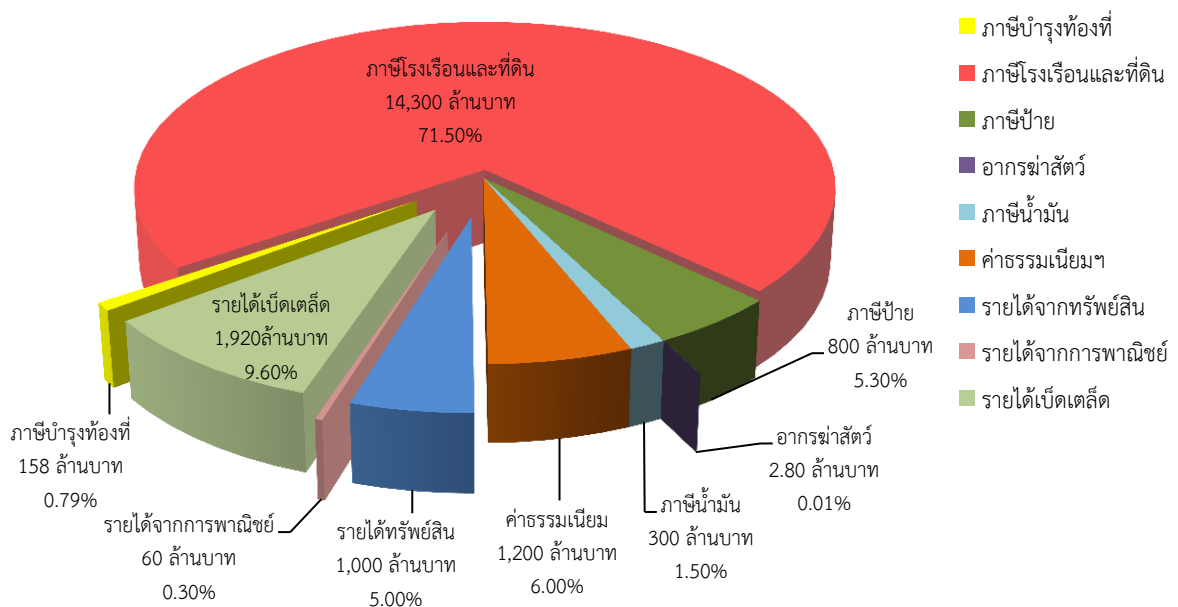
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ประมาณการรายได้ปีงบประมาณ 2560

ในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครได้ตั้งประมาณการรายได้ 76,000 ล้านบาท แบ่งเป็น รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง 20,000 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 26.32 ของประมาณการรายได้รวม และเป็นรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ 56,000 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 73.68 ของประมาณการรายได้รวม

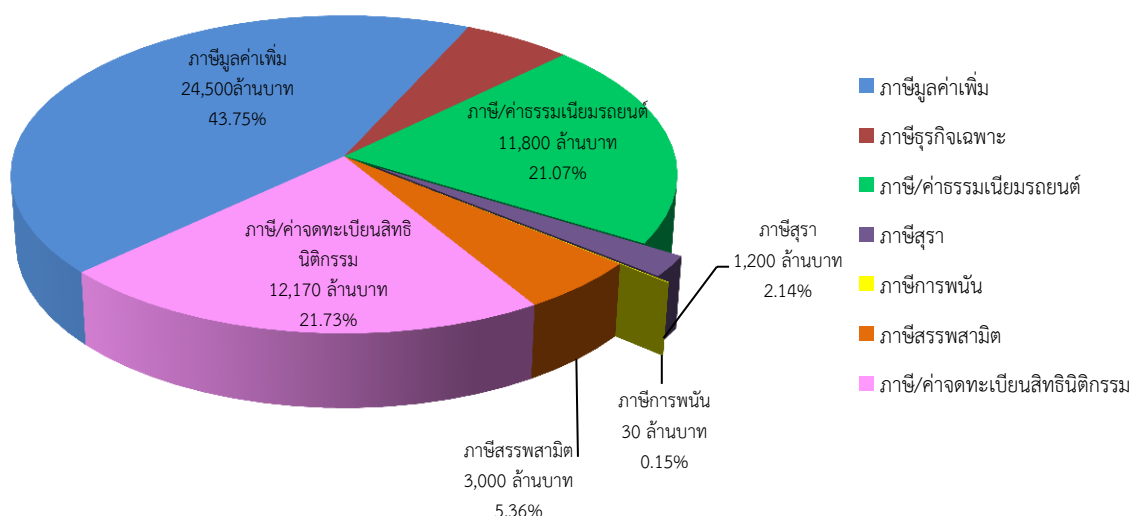
รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองประกอบด้วย รายได้จากภาษีอากร ได้แก่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ภาษีบำรุงกม.สำหรับน้ำมัน อากรฆ่าสัตว์ และรายได้ที่มีใช้ภาษีอากร ได้แก่ ค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าบริการ รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากการสาธารณูปโภคการพาณิชย์ และกิจกรรมอื่น และรายได้เบ็ดเตล็ด ซึ่งมีการกำหนดประมาณการรายได้จากภาษีอากรเท่ากับ 15,820.00 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 20.82 ของประมาณการรายได้รวม (คิดเป็นร้อยละ 79.10 ของประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง) และรายได้ที่มีใช้ภาษีอากรเท่ากับ 4,180.00 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 5.50 ของประมาณการรายได้รวม (คิดเป็นร้อยละ 20.90 ของประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง) โดยแยกประเภทได้ดังนี้

สัดส่วนประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง ปีงบประมาณ 2560

รายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ประกอบด้วย ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ภาษีสุรา ภาษีการพนัน ภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และภาษีสรรพสามิต ซึ่งมีการกำหนดประมาณการรายได้เท่ากับ 56,000 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 73.68 ของประมาณการรายได้รวม โดยแยกประเภทได้ดังนี้

สัดส่วนประมาณการรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ ปีงบประมาณ 2560

ผลการจัดเก็บรายได้ปีงบประมาณ 2560

กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บรายได้จริงทั้งสิ้นจำนวน 79,292.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 (รายได้ทั้งสิ้น 71,775.78 ล้านบาท) เป็นเงิน 7,516.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.47 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้เป็นเงิน 3,292.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.33 ทั้งนี้ การจัดเก็บรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เป็นผลจากกรุงเทพมหานครจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้ายที่เพิ่มขึ้น และได้รับจัดสรรภาษีในทุกประเภทภาษียกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะในจำนวนที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว

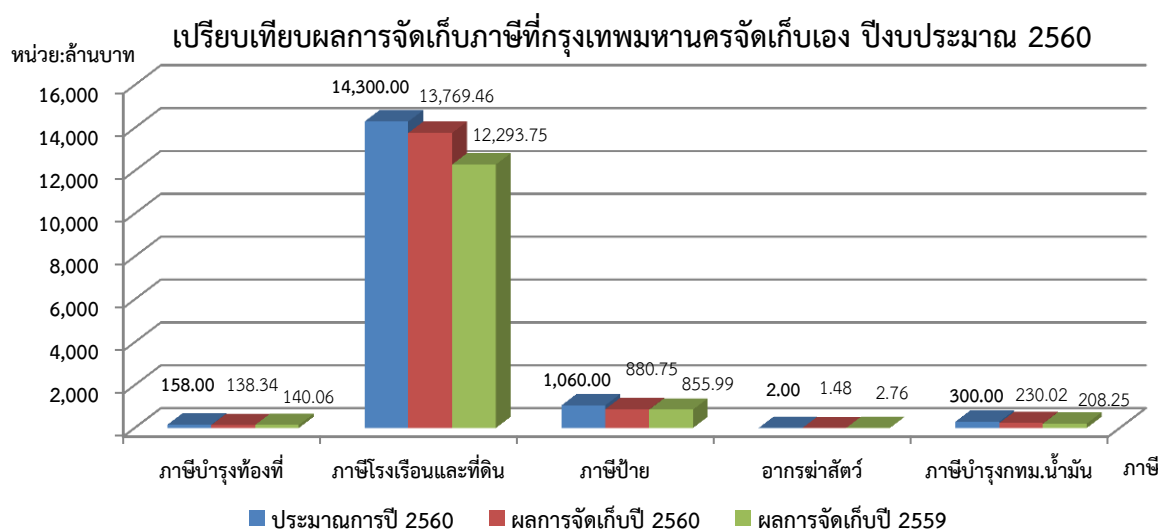
กรุงเทพมหานครมีความจำเป็นต้องจ่ายรายจ่ายพิเศษจากเงินสะสมจ่ายขาด จึงตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมปีงบประมาณ 2560 ทำให้กรุงเทพมหานครมีรายได้พิเศษจากเงินสะสมจ่ายขาด มูลค่า 2,654.51 ล้านบาท (ตามเอกสารหมายเลข 1)

รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง

การจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองในปีงบประมาณ 2560 สามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 19,199.85 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 800.15 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.00 และเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 จำนวน 1,967.55 ล้านบาทหรือร้อยละ 11.42 ซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมานั้นมาจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย รายได้จากค่าธรรมเนียมฯ และรายได้เบ็ดเตล็ดที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. รายได้จากภาษีอากร สามารถจัดเก็บได้รวม 15,020.05 ล้านบาทขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 1,519.24 ล้านบาทหรือร้อยละ 11.25 ทั้งนี้ การขยายตัวที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเป็นผลจากการจัดเก็บภาษีทุกภาษีที่เพิ่มขึ้นยกเว้นภาษีบำรุงท้องที่ และอากรฆ่าสัตว์ และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บภาษีได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 799.95 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.06 โดยผลการจัดเก็บภาษีอากร 4 ประเภทที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง แยกพิจารณาได้ดังนี้

1.1 ภาษีบำรุงท้องที่ จัดเก็บได้รวม 138.34 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 1.72 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.23 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 19.66 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.44 โดยการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในแต่ละปีจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาและสูงกว่าประมาณการไม่มากนัก ประกอบกับในปีนี้มี การตั้งประมาณการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่สูงกว่าช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้กำหนดประมาณการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่เท่ากับ 158 ล้านบาท จากการคาดการณ์ว่าจะมียอดการจัดเก็บไม่สูงมาจากปีที่ผ่านมา และการใช้ราคาปานกลางของที่ดินปี 2521 – 2524 เป็นฐานภาษีในการคำนวณภาษีบำรุงท้องที่รวมทั้งมีการลดหย่อนและยกเว้นภาษีหลายประการ ทำให้กรุงเทพมหานครมีอัตราการขยายตัวของรายได้จากภาษีบำรุงท้องที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง โดยปีงบประมาณ 2557 และในปีงบประมาณ 2558 อัตราการขยายตัวของการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ลดลงร้อยละ 0.23 และ 0.35 ตามลำดับ และขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.20 ในปีงบประมาณ 2559

1.2 ภาษีโรงเรียนและที่ดิน จัดเก็บได้รวม 13,769.46 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 1,475.71 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.00 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 530.54 ล้านบาทหรือร้อยละ 3.71 โดยตลอดทั้งปีมีการจัดเก็บภาษีดังกล่าว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งการเพิ่มขึ้นของการจัดเก็บภาษีอยู่ในช่วงไตรมาสที่สองและไตรมาสที่สามที่เป็นช่วงของการรับชำระภาษี แต่จากประมาณการที่กำหนดไว้ค่อนข้างสูงจึงทำให้ผลการจัดเก็บไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งหากกรุงเทพมหานครมีการเร่งรัดตรวจสอบติดตามผู้เสียภาษีรายใหม่เพิ่มขึ้นก็สามารถที่จะทำให้มียอดรายได้ภาษีโรงเรียนและที่ดินเพิ่มมากขึ้นได้

1.3 ภาษีป้าย จัดเก็บได้รวม 880.75 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 24.76 ล้านบาทหรือร้อยละ 2.89 ทั้งนี้ ภาษีป้ายมีการจัดเก็บที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงไตรมาสหนึ่งถึงไตรมาสสามของปี เป็นผลมาจากการดำเนินการเร่งรัดตรวจสอบป้ายที่เสียภาษีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ยอดการจัดเก็บภาษีป้ายเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการที่ตั้งไว้ค่อนข้างสูงกว่าปีที่ผ่านมาค่อนข้างมาก ทำให้จัดเก็บรายได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 179.25 ล้านบาทหรือร้อยละ 16.91

1.4 อากรฆ่าสัตว์ จัดเก็บได้รวม 1.48 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 1.28 ล้านบาทหรือร้อยละ 46.33 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 519,628 บาทหรือร้อยละ 25.98 ซึ่งการจัดเก็บที่ลดลงจากประมาณการที่ตั้งไว้เป็นผลจากการขออนุญาตฆ่าสัตว์ในแต่ละพื้นที่ลดจำนวนลงตามการลดลงของกำลังซื้อจากผู้บริโภค ประกอบ

กับเนื่องจากโรงฆ่าสัตว์พื้นที่เขตคลองเตยได้ปิดกิจการลง และเป็นโรงฆ่าสัตว์ที่ทำรายได้ให้กับกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ทำให้จัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา

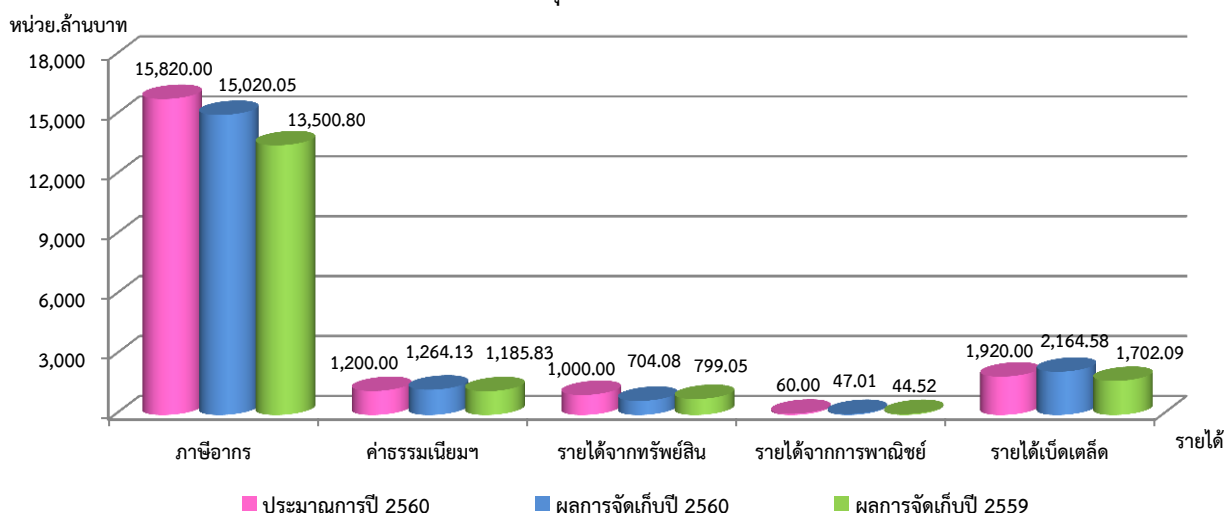
1.5 ภาษีบำรุงกทม.สำหรับน้ำมัน จัดเก็บได้รวม 230.02 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 21.77 ล้านบาทหรือร้อยละ 10.45 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 69.98 ล้านบาทหรือร้อยละ 23.33 ทั้งนี้ ภาษีบำรุงกทม.สำหรับน้ำมันมีการจัดเก็บที่ชะลอตัวลดลงตั้งแต่ช่วงไตรมาสสองของปีงบประมาณและต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้

2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ จัดเก็บได้รวม 1,264.13 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 78.30 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.60 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 64.13 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.34 ทั้งนี้ รายได้จากค่าธรรมเนียมฯ จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาในทุกช่วงไตรมาสและสูงกว่าประมาณการแต่ในจำนวนที่ไม่สูงมากนัก(เพิ่มขึ้นไม่ถึงร้อยละ 10) เนื่องจากการจัดทำประมาณการจัดเก็บค่าธรรมเนียมฯ ในช่วงนั้น คาดว่าจะมียอดการจัดเก็บที่ไม่สูงจากปีที่ผ่านมาเพราะไม่มียอดรายได้จากค่าบริการระบบขนส่งมวลชนของกทม.(BTS) นำส่งรายได้เข้ากรุงเทพมหานคร จึงกำหนดประมาณการรายได้เพิ่มขึ้น 100 ล้านบาทจากปีงบประมาณ 2559 ประกอบกับการจัดเก็บรายการค่าธรรมเนียมหลายรายการจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย เช่น ค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอยและค่าธรรมเนียมการจอดยานยนต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.45 และ 3.46 ในขณะที่ค่าบริการรถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษ(BRT) จัดเก็บได้ลดลงร้อยละ 18.74 เป็นต้น ทำให้ภาพรวมรายได้จากค่าธรรมเนียมของกรุงเทพมหานครมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย ดังนั้น กรุงเทพมหานครจะต้องพัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชน และปรับปรุงกฎหมายข้อบัญญัติการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย ก็สามารถที่จะทำให้มีรายได้ในแต่ละประเภทเพิ่มมากขึ้น

3. รายได้จากทรัพย์สิน จัดเก็บได้รวม 704.08 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 94.97 ล้านบาทหรือร้อยละ 11.89 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็นมูลค่า 295.92 ล้านบาทหรือร้อยละ 29.59 ทั้งนี้ รายได้จากทรัพย์สินมีการจัดเก็บที่ชะลอตัวลดลงในช่วงไตรมาสสองของปีและต่ำกว่าประมาณการ เป็นผลจากการกำหนดยอดประมาณการจัดเก็บที่สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา ประกอบกับยอดการจัดเก็บรายได้ในทุกรายการลดลง โดยเฉพาะรายการค่าดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารฯ ที่ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็นมูลค่า 87.40 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 17.71

4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่นๆ เป็นรายได้ที่การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร (สถานธนาบาลของกรุงเทพมหานคร สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร) จัดสรรนำส่งรายได้ให้กับกรุงเทพมหานครในช่วงไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ โดยสถานธนาบาลของกรุงเทพมหานครสามารถจัดสรรนำส่งรายได้รวม 41.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 0.49 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.21 และในส่วนของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครสามารถจัดส่งรายได้ในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 6 ล้านบาท ทำให้รวมการจัดเก็บรายได้จากการพาณิชย์ 47.01 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 78.35 จากประมาณการที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ การนำส่งรายได้ของสถานธนาบาลที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเพียงเล็กน้อย และต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ เป็นผลจากผลกำไรของสถานธนาบาลที่ได้รับผลกระทบจากการลดลงของราคาทองคำ ทำให้ไม่สามารถหักกำไรจากทรัพย์สินหลุดจำนำได้มากนัก ประกอบกับมีการนำส่งกำไรเพียงร้อยละ 18 ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเงิน การส่งและการแบ่งผลกำไรสุทธิของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง ปีงบประมาณ 2560

5. **รายได้เบ็ดเตล็ด** จัดเก็บได้รวม 2,164.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 462.49 ล้านบาทหรือร้อยละ 27.17 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 244.58 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.74 เป็นผลจากยอดเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนและค่าเบ็ดเตล็ดอื่นๆส่งเข้าเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครที่เพิ่มขึ้น

รายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้

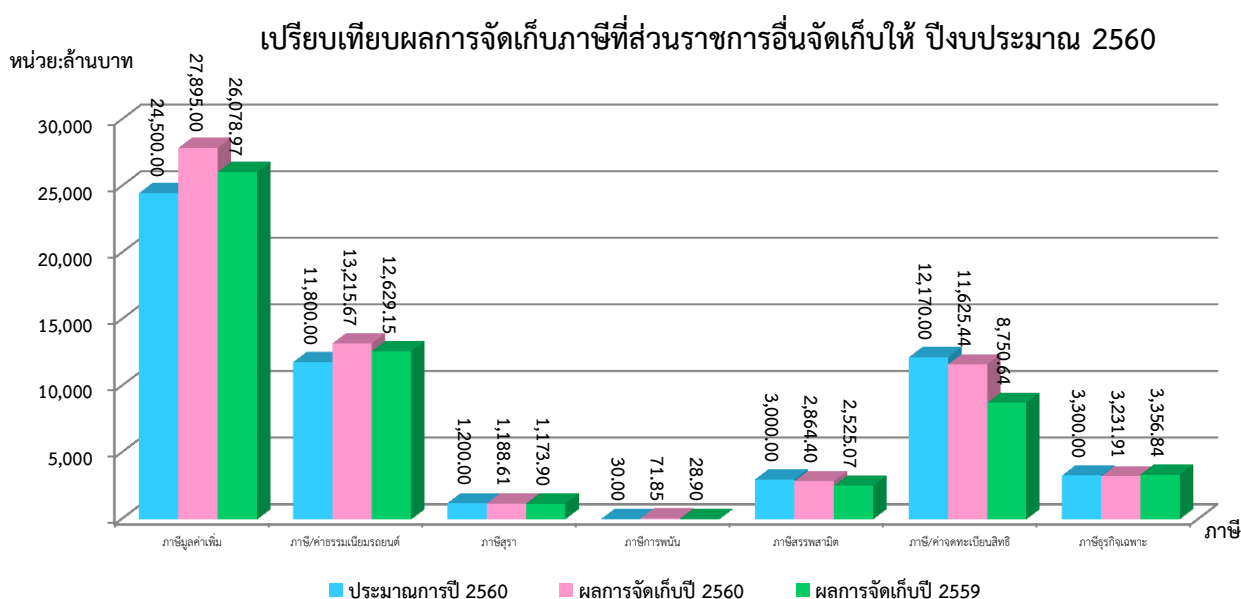
การจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ของปีงบประมาณ 2560 สามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 60,092.88 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 5,549.40 ล้านบาทหรือร้อยละ 10.17 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 4,092.88 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.31 ซึ่งเป็นผลจากการจัดเก็บภาษีจากกรมการขนส่งทางบกและกรมสรรพากรที่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์ฯ โดยมีรายละเอียดการจัดเก็บภาษีดังนี้

1. **ภาษีมูลค่าเพิ่ม** เป็นภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บให้และจัดสรรตามสัดส่วนของเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว ตามพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ให้ท้องถิ่น พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มรวม 27,895.00 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 1,816.04 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.96 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 3,395.00 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.86 ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้สูงกว่าประมาณการนั้น เป็นผลจากอุปสงค์เพื่อการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศที่ยังคงฟื้นตัวและทรงตัวในช่วงบางเดือน ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่มีการเติบโตขึ้น

2. **ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน** เป็นภาษีที่กรมการขนส่งทางบกจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานครนำส่งกรุงเทพมหานครทั้งหมด ในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนรวม 13,215.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 586.52 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.64 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 1,415.67 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.00 เป็นผลจากอุปสงค์รถยนต์ภายในประเทศที่เริ่มมีการฟื้นตัวดีขึ้น จากการที่บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ดำเนินนโยบายกระตุ้นยอดขายในช่วงปลายปีที่ผ่านมา และกำลังซื้อที่สะสมมาของผู้บริโภคจากช่วงเศรษฐกิจ

ชะลอตัว ทำให้ยอดจำหน่ายรถยนต์ภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น การจัดเก็บและนำส่งภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์มีทิศทางที่ดีขึ้น(โดยเฉพาะรถยนต์ที่จดทะเบียนใหม่) ทำให้กรมการขนส่งทางบกสามารถจัดส่งรายได้ให้กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นจากประมาณการที่ตั้งไว้

3. ภาษีสุรา เป็นภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามสัดส่วนจำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยนำรายได้ทั้งหมดคำนวณร่วมกับประชากรแต่ละท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีสุรารวม 1,188.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 14.70 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.25 แต่ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 11.39 ล้านบาทหรือร้อยละ 0.95 โดยภาษีสุราเป็นรายได้สำคัญของกรมสรรพสามิต สามารถจัดสรรส่งรายได้ให้กรุงเทพมหานครเข้าในทุกช่วงไตรมาส และเป็นการจัดสรรรายได้ตามจำนวนประชากร จึงทำให้รายได้ที่จัดสรรให้กับกรุงเทพมหานครยังคงเพิ่มขึ้นและใกล้เคียงกับประมาณการที่ตั้งไว้

4. ภาษีการพนัน เป็นภาษีที่สมาคมราชกรีฑาสโมสร ราชตฤณมัยสมาคมจ่ายให้อัตราร้อยละสองครึ่งของภาษีที่จะต้องเสียให้แก่รัฐบาลเฉพาะที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีการพนันรวม 71.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 42.95 ล้านบาทหรือร้อยละ 148.62 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 41.85 ล้านบาทหรือร้อยละ 139.52 ซึ่งเกิดจากการพิจารณาฟ้องร้องเรื่องการนำส่งภาษีของราชตฤณมัยให้กับกรุงเทพมหานครได้ข้อยุติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทำให้ราชตฤณมัยสมาคมต้องจัดสรรนำส่งภาษีให้กรุงเทพมหานครตามกฎหมายที่กำหนดไว้เช่นเดิม และในส่วนขอสมาคมราชกรีฑาสโมสรนำส่งภาษีให้กรุงเทพมหานครเป็นไปตามช่วงเวลาที่ในแต่ละเดือน ทำให้ยอดรายได้จากภาษีการพนันค่อนข้างสูงจากปีที่ผ่านมาและประมาณการที่กำหนดไว้ค่อนข้างต่ำ

5. ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามสัดส่วนจำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยนำรายได้ทั้งหมดคำนวณร่วมกับประชากรแต่ละท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีสรรพสามิตรวม 2,864.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 339.32 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.44 แต่ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 135.60 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.52 เป็นผลจากภาครัฐมีการกำหนดนโยบายด้านภาษีที่ทำให้กระทบต่อการจัดเก็บ

ภาษีสรรพสามิตในหลายประเภท เช่น การปรับโครงสร้างอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ การปรับขึ้นอัตราภาษีน้ำมันดีเซลและเบนซิน ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรและนำส่งภาษีไม่เป็นไปตามที่ตั้งประมาณการไว้

6. ภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ/นิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ เป็นภาษีที่กรมที่ดินจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามพื้นที่การจัดเก็บ โดยในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ/นิติกรรมรวม 11,625.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 2,874.79 ล้านบาทหรือร้อยละ 32.85 และต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 544.56 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.47 ทั้งนี้ อาจเป็นผลจากอุปสงค์ของผู้บริโภคที่มีความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยลดลง หลังจากได้ตัดสินใจซื้อโอนและจำนองในช่วงที่รัฐบาลดำเนินการมาตรการลดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เมื่อปีที่ผ่านมาไปแล้ว

7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นภาษีที่กรมสรรพากรและกรมที่ดินจัดเก็บให้และจัดสรรตามแหล่งกำเนิดของภาษีตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในปีงบประมาณ 2560 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีธุรกิจเฉพาะรวม 3,231.91 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2559 คิดเป็น 124.93 ล้านบาทหรือร้อยละ 3.72 และต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ คิดเป็น 68.09 ล้านบาทหรือร้อยละ 2.06 ซึ่งปัจจัยสำคัญของการลดลงของภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นผลมาจากรายได้ภาคครัวเรือนและการทำธุรกรรมภาคการเงินและภาคอสังหาริมทรัพย์ยังคงมีการขยายตัวอย่างช้า แม้รัฐบาลจะดำเนินการมาตรการต่างๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

สรุปและคาดการณ์รายได้ของกรุงเทพมหานคร

การจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2560 บรรลุผลตามประมาณการที่ตั้งไว้ โดยจัดเก็บได้ 79,292.73 ล้านบาทขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 ร้อยละ 10.47 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ร้อยละ 4.33 โดยมีปัจจัยที่สำคัญ คือ ประการแรก จากอุปสงค์เพื่อการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศที่ยังคงฟื้นตัวและทรงตัวในช่วงบางเดือน และอุปสงค์รถยนต์ภายในประเทศที่เริ่มมีการฟื้นตัวดีขึ้น ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างช้าๆ รวมถึงผลจากการพิจารณาฟ้องร้องเรื่องการนำส่งภาษีของราชตุณณ์ให้กับกรุงเทพมหานครได้ข้อยุติเป็นที่เรียบร้อย ทำให้ราชตุณณ์สมาคมต้องจัดสรรนำส่งภาษีให้กรุงเทพมหานครตามกฎหมายที่กำหนดไว้เช่นเดิม ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์และภาษีการพนันได้เพิ่มขึ้น และจากการดำเนินนโยบายด้านภาษีเพื่อกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้วยการลดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ในช่วงปีที่ผ่านมา การปรับโครงสร้างอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ การปรับขึ้นอัตราภาษีน้ำมันดีเซลและเบนซิน ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรและนำส่งภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีสรรพสามิตที่ลดลงและต่ำกว่าประมาณการ แต่ภาพรวมการจัดเก็บภาษีที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้กรุงเทพมหานครยังคงสูงกว่าประมาณการร้อยละ 7.31 และขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 ร้อยละ 10.17 ประการที่สอง จากการดำเนินนโยบายในการเพิ่มทางเลือกในการชำระภาษีมาตรการติดตามผู้ค้างชำระภาษี การตรวจสอบภาษีและขยายฐานผู้เสียภาษี การออกกฎหมายให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีน้ำมัน รวมถึงมียอดเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนค่อนข้างมาก ทำให้กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีเกือบทุกประเภทภาษี รายได้เบ็ดเตล็ดเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา แม้กรุงเทพมหานครจะได้รับผลกระทบจากภาวะอัตราดอกเบี้ยที่ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 17.71 รวมถึงการดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยเงินรายได้จากระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2555 จึงทำให้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2555 ไม่มียอดรายได้จากค่าบริการระบบขนส่งมวลชนของกทม.(BTS) นำส่งรายได้เข้ากรุงเทพมหานคร ประกอบกับผลกำไรของสถานธนาถูปาลและสำนักงานตลาดของกรุงเทพมหานครที่ได้รับ

ผลกระทบจากการลดลงของราคาทองคำ ทำให้ไม่สามารถหากำไรจากทรัพย์สินหลุดจำนำได้มากนัก ทำให้มีการนำส่งกำไรเพียงร้อยละ 18 ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเงิน การส่งและการแบ่งผลกำไรสุทธิของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 แต่ภาพรวมการจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองยังขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 11.42 แต่ต่ำกว่าประมาณการร้อยละ 4.0

จากสถานการณ์รายได้ของกรุงเทพมหานครในปี 2560 ที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นจากประมาณการ ด้วยเหตุปัจจัยจากเศรษฐกิจภายในประเทศที่กำลังฟื้นตัว และการดำเนินนโยบายด้านการเงินการคลังต่างๆ ของรัฐบาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน และช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชน ทำให้การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลบางประเภทอาจไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ส่งผลกระทบต่อรายได้หลักสำคัญของกรุงเทพมหานครที่ได้จากภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีสรรพสามิต ภาษีธุรกิจเฉพาะ และภาษีสุรา ลดลงจากประมาณการ และหากพิจารณาแนวโน้มการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2561 คาดว่าจะมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 ไม่มากนัก เนื่องจากผลกระทบของมาตรการการเงินการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐด้วยการปรับโครงสร้างภาษีบางประเภท ซึ่งจะทำให้รายได้ที่สำคัญจากที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้โดยเฉพาะภาษีสรรพสามิต ภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและภาษีธุรกิจเฉพาะ อาจจัดเก็บได้ไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้หรือลดลงจากปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องติดตามการดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มอุปสงค์การบริโภคและการลงทุนภายในประเทศและมาตรการด้านภาษีในการช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชนและการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้การได้รับจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน ลดลงและไม่เป็นไปตามงวดแต่ละเดือนได้บ้าง

ส่วนรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองยังคงให้ความสำคัญกับการเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีโดยเฉพาะภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีน้ำมัน โดยการติดตามและเร่งรัดขยายฐานผู้เสียภาษีให้ครบถ้วน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน ที่จะทำให้การจัดเก็บภาษีที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง ค่าธรรมเนียมค่าบริการเพิ่มขึ้นได้ แต่ในส่วนการบริหารรายได้จากทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร และรายได้จากการพาณิชย์ที่จะได้รับการจัดสรรจากสถานธนาถเป็นส่วนใหญ่ อาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ราคาทองคำในระหว่างปี ซึ่งจะทำให้รายได้จากรับจากดอกเบี้ยเงินฝาก รายได้จากดอกเบี้ยรับ จำนำและกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำลดลงและไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้ได้ จึงคาดว่าในภาพรวมรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองยังคงขยายตัวได้ตามประมาณการที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตาม ประมาณการรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2561 ที่กำหนดไว้ 78,500 ล้านบาทมากกว่าปีที่ผ่านมา จะบริหารจัดการรายได้ให้เป็นไปตามที่ตั้งไว้มาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความพยายามในการจัดเก็บภาษีของกรุงเทพมหานคร ความสามารถในการเสียภาษีของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีและการให้บริการประชาชนให้ทั่วถึง จริงจังและเห็นผลที่ชัดเจน ตลอดจนการเร่งพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและออกกฎหมายเพื่อให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ประเภทใหม่ได้เพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันจะต้องมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการดำเนินนโยบายด้านภาษีอย่างใกล้ชิด เนื่องจากเป็นปัจจัยหลักที่กระทบต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีอื่นๆ ซึ่งเป็นรายได้หลักของกรุงเทพมหานครที่ส่วนราชการอื่นเป็นผู้จัดเก็บให้กรุงเทพมหานคร เพื่อให้กรุงเทพมหานครมีรายได้ที่เพียงพอในการบริหารจัดการตามงบประมาณที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 ผลการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครไตรมาสที่งบประมาณ 2560

(เดือนกรกฎาคม 2560 - เดือนกันยายน 2560)

ประเภทรายได้	ประมาณการ ปี 2560	ผลการจัดเก็บ ไตรมาสที่ ปีงบประมาณ 2560	ผลการจัดเก็บ ไตรมาสที่ ปีงบประมาณ 2559	เปรียบเทียบการขยายตัว (เพิ่มขึ้น/ลดลง)	
				จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง					
1. ภาษีอากร					
1.1 ภาษีบำรุงท้องที่	158,000,000	12,038,092.99	14,506,767.96	-2,468,674.97	-17.02
1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	14,300,000,000	2,838,689,846.54	2,799,226,084.79	39,463,761.75	1.41
1.3 ภาษีป้าย	1,060,000,000	92,862,617.69	102,603,916.98	-9,741,299.29	-9.49
1.4 อากรแสตมป์	2,000,000	206,056.00	717,800.00	-511,744.00	-71.29
1.5 ภาษีบำรุงกม.สำหรับน้ำมัน	300,000,000	58,604,272.12	60,049,188.41	-1,444,916.29	-2.41
รวมภาษีอากร	15,820,000,000	3,002,400,885.34	2,977,103,758.14	25,297,127.20	0.85
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่ารับและค่าบริการ	1,200,000,000	323,293,929.52	307,506,103.19	15,787,826.33	5.13
3. รายได้จากทรัพย์สิน	1,000,000,000	231,129,990.07	214,968,028.78	16,161,961.29	7.52
4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่น	60,000,000	47,007,784.25	44,522,475.92	2,485,308.33	5.58
5. รายได้เบ็ดเตล็ด	1,920,000,000	276,424,582.10	136,062,486.87	140,362,095.23	103.16
รวมกรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง	20,000,000,000	3,880,257,171.28	3,680,162,852.90	200,094,318.38	5.44
ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้					
1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	24,500,000,000	6,848,172,379.70	8,932,306,835.50	-2,084,134,455.80	-23.33
2. ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์ฯ	11,800,000,000	2,813,886,741.31	1,781,406,576.49	1,032,480,164.82	57.96
3. ภาษีสุรา	1,200,000,000	309,747,643.48	347,390,730.13	-37,643,086.65	-10.84
4. ภาษีการพนัน	30,000,000	12,224,932.75	7,856,360.70	4,368,572.05	55.61
5. ภาษีสรรพสามิต	3,000,000,000	741,958,209.35	898,151,411.00	-156,193,201.65	-17.39
6. ภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิ	12,170,000,000	3,523,849,653.00	1,898,914,404.00	1,624,935,249.00	85.57
7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	3,300,000,000	755,479,216.21	1,049,900,884.66	-294,421,668.45	-28.04
รวมส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้	56,000,000,000	15,005,318,775.80	14,915,927,202.48	89,391,573.32	0.60
รวมรายได้ประจำ	76,000,000,000	18,885,575,947.08	18,596,090,055.38	289,485,891.70	1.56
รายได้พิเศษ					
เงินสะสมจ่ายขาด	2,654,512,000				
รวมรายได้ทั้งสิ้น	78,654,512,000	18,885,575,947.08	18,618,815,803.34	266,760,143.74	1.43

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง

ตาราง ผลการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครปีงบประมาณ 2560
(เดือนตุลาคม 2559 - เดือนกันยายน 2560)

ประเภทรายได้	ประมาณการ ปี 2560	ผลการจัดเก็บ รายได้ 1/ ปีงบ 2560	ผลการจัดเก็บ รายได้ ปีงบ 2559	เปรียบเทียบการขยายตัว (เพิ่มขึ้น/ลดลง)		เปรียบเทียบ รายได้กับประมาณการ คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)
				จำนวน	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง						
1. ภาษีอากร						
1.1 ภาษีบำรุงท้องที่	158,000,000	138,340,541.75	140,061,857.98	- 1,721,316.23	-1.23	87.56
1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	14,300,000,000	13,769,459,365.97	12,293,750,497.49	1,475,708,868.48	12.00	96.29
1.3 ภาษีป้าย	1,060,000,000	880,751,742.73	855,988,547.26	24,763,195.47	2.89	83.09
1.4 อากรฆ่าสัตว์	2,000,000	1,480,372.00	2,758,400.00	- 1,278,028.00	-46.33	74.02
1.5 ภาษีบำรุงกม.สำหรับน้ำมัน	300,000,000	230,015,341.85	208,245,588.22	21,769,753.63	10.45	76.67
รวมภาษีอากร	15,820,000,000	15,020,047,364.30	13,500,804,890.95	1,519,242,473.35	11.25	94.94
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ	1,200,000,000	1,264,132,583.33	1,185,830,536.63	78,302,046.70	6.60	105.34
3. รายได้จากทรัพย์สิน	1,000,000,000	704,078,938.24	799,048,934.70	- 94,969,996.46	-11.89	70.41
4. รายได้จากการสาธยายบุคคล การพาณิชย์และกิจกรรมอื่น	60,000,000	47,007,784.25	44,522,475.92	2,485,308.33	5.58	78.35
5. รายได้เบ็ดเตล็ด	1,920,000,000	2,164,582,122.56	1,702,087,378.01	462,494,744.55	27.17	112.74
รวมกรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง	20,000,000,000	19,199,848,792.68	17,232,294,216.21	1,967,554,576.47	11.42	96.00
ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้						
1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	24,500,000,000	27,895,003,854.58	26,078,966,565.85	1,816,037,288.73	6.96	113.86
2. ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์	11,800,000,000	13,215,672,902.90	12,629,154,974.31	586,517,928.59	4.64	112.00
3. ภาษีสรรพสามิต	1,200,000,000	1,188,605,171.66	1,173,902,681.53	14,702,490.13	1.25	99.05
4. ภาษีการพนัน	30,000,000	71,854,676.41	28,901,774.11	42,952,902.30	148.62	239.52
5. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	3,000,000,000	2,864,398,613.73	2,525,074,346.82	339,324,266.91	13.44	95.48
6. ภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิ	12,170,000,000	11,625,437,934.00	8,750,643,905.00	2,874,794,029.00	32.85	95.53
7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	3,300,000,000	3,231,910,399.33	3,356,841,494.75	- 124,931,095.42	-3.72	97.94
รวมส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้	56,000,000,000	60,092,883,552.61	54,543,485,742.37	5,549,397,810.24	10.17	107.31
รวมรายได้ประจำ	76,000,000,000	79,292,732,345.29	71,775,779,958.58	7,516,952,386.71	10.47	104.33
รายได้พิเศษ						
เงินสะสมจ่ายขาด	2,654,512,000	2,654,512,000.00				
รวมรายได้ทั้งสิ้น	78,654,512,000	81,947,244,345.29	71,775,779,958.58	10,171,464,386.71	14.17	104.19

ที่มา : กองบัญชี สำนักงานการคลัง

รวบรวมโดย : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลผลการจัดเก็บรายได้ปีงบประมาณ 2560 เป็นข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2560